

Rv 555 Storavatnet – ny kollektivterminal og grønnstruktur Reguleringsplan – Planoppstart

---

Innkomne uttalelser og innspill – oppsummering og kommentar fra Statens vegvesen

Dato 28.03.2017, revidert 04.04.2017 ifm uttalelse fra HFK

Innledning

Kommunaldirektøren for byutvikling vedtok 29.12.2016 oppstart for offentlig områdereguleringsplan for Laksevåg, gnr. 123, bnr. 271 m.fl. Rv 555 Storavatnet, ny kollektivterminal og grønnstruktur. Arealplan-ID 64550000.

Oppstart av planarbeid ble annonsert i avisene 14.01.2017. Grunneiere, naboer m.fl. ble varslet direkte med brev datert 10.01.2017. Det ble også sendt varslingsbrev til aktuelle høringsinstanser samme dato. Frist for uttalelser og merknader til oppstartssaken var 25.02.2017.

Informasjon og medvirkning ifm planoppstart

I forbindelse med oppstart, arrangerte Statens vegvesen i samarbeid med Bergen kommune et offentlig informasjonsmøte 25.01.2017 i Kultursalen i Loddefjord. Det ble også arrangert et medvirkningsmøte/idedugnad på Sandgotna skole 26.01.2017 der Bergen kommune, idrettskretsen, lokale idrettslag, skoler, borettslag og de største grunneierne ble invitert til å komme med innspill om utforming av planlagt utfylling og opparbeiding av grønnstruktur i Storavatnet.

Oppsummering av informasjonsmøtet og medvirkningsmøte

Utfylling/grønnstruktur i Storavatnet

Grunneierne og enkelte av de som bor i Tjønneveien borettslag ønsket ikke så omfattende utfylling i Storavatnet som foreslått. De mente at de mistet kontakten med vannflaten og at utfyllingen tok for mye av det totale vannarealet i Storavatnet. Men de fleste så det positive i at terrengskjermen mot veganlegget kan bli høyere og at grøntsonen langs vannet kan utvides noe i forhold til det som er vist i vedtatt reguleringsplan. Det var heller ikke stor motstand mot å flytte hovedsykkelvegen til sørsiden av veganlegget.

Idrettslagene og folk ellers i nærområdet var mer positive til å få et nytt friluft- og aktivitetsområde. Dersom man først skulle gå for foreslått utfylling og anlegg av ny grønnstruktur, så det ut til at folk først og fremst kunne se for seg et grønt, parkmessig anlegg med noen store åpne plenflater for rekreasjon / soling / bading og de mer stille aktivitetene (som petanque, bordtennis, kjempesjakk, hinderløyper, utendørs styrketrening m.m.), og noen mer skogkledte områder / avskjermede områder der man kunne plassere ulike aktiviteter som støyer litt mer (som ballspill, evt. skating, ski- og sykkelløyper o.l.), eller bør skjermes av sikkerhetsmessige grunner (som frisbee, bueskyting o.l.). Aktivitetene man snakket om, var for lokalmiljøet/bydelen. Det var lite snakk om større idrettsanlegg for hele byen/regionen.

Parkeringstilbud med god tilkomst til området, opplegg for avfallshåndtering, skikkelig toalett-tilbud, belysning, vannuttak, bygg for skjerm mot vind og regn – gjerne kombinert med lager for de ulike aktiviteter var felles ønsker fra alle dersom man først anlegger et aktivitetsområde.

Forhold til ny kollektivterminal

De som bor nær rv 555 og Olsvikksryssset, var skeptisk til å få ny kollektivterminal i samme område pga fare for økt støybelastning og mulig økt luftforurensning. De pekte spesielt på at ny terminal blir liggende i samme høyde som bebyggelsen på sørsiden av rv 555 og blir vanskelig å skjerme. Beboerne ved Olsvikkryssset er også skeptisk til terminalen grunnet manglende parkeringsplass inntil terminalen og er redd for økt belastning for beboerne og deres parkeringsområder.

Høringsuttalelser og merknader

Det er pr 09.03.2017 kommet inn 9 høringsuttalelser fra

- Bergen og omland Havnevesen
- Mattilsynet
- Bergen kommune, Helsevernetaten
- Bergen kommune, Vann- og avløpsetaten
- Bergen brannvesen
- NVE
- Bergen kommune, Bymiljøetaten
- Fylkesmannen i Hordaland
- Hordaland fylkeskommune

Det er i tillegg kommet inn 16 merknader/innsspill fra berørte grunneiere, naboer og andre.

Alle uttalelsene og merknadene oppsummeres og kommenteres under.

Høringsuttalelser

Bergen og omland havnevesen, datert 24.01.2017

Har ingen merknad til planarbeidet.

Kommentar Statens vegvesen

Tas til etterretning

Mattilsynet, datert 16.02.2017

Mattilsynet opplyser at

«I Bergen kommunes «Hovedplan for vannforsyning 2015 – 2024» s. 24 står det at Storavatnet (Laksevåg) ble lagt ned som krisevannkilde etter at den nye dammen ved Svartavatnet, Gullfjellet, ble tatt i bruk høsten 2014. Det er imidlertid nylig bestemt at Storavatnet skal opprettholdes som krisevannkilde/krisevannverk så lenge det ikke er behov for større investeringer på anlegget.....

...Utfylling i Storavatnet med rene masser vil på sikt ikke være til hinder for å opprettholde Storavatnet som krisevannkilde. I anleggsperioden, og en tid etter, må det imidlertid påregnes at finstøv vil blakke vannet og gjøre det uegnet til drikkevann.»

Mattilsynet har følgende merknad:

*«Storavatnet er framleis definert som **krisevann** til Bergen kommune. Dette er vatn som kan koplatt inn etter vurdering gjort i samsvar med drikkevannsforskriften § 9, 3.ledd. Mattilsynet ber derfor om at det under planlegging og anleggsarbeid vert teke omsyn til framtidig bruk av Storavatnet som krisevann ved at det berre vert deponert reine steinmassar i Storavatnet. Arbeidet må bli utført med sikte på at Storavatnet også kan vera krisevasskjelde for Bergen kommune når anleggsarbeidet er ferdig.»*

Mattilsynet viser vidare til Drikkevannsforskriften (FOR 2016–12–22–1868) §4 Forurensning, §9 Leveringssikkerhet, § 12 Beskyttelsestiltak og §26 Kommunens plikter.

Kommentar Statens vegvesen

Statens vegvesen vil ta hensyn til Storavatnets status som krisevann og sette krav til tiltak og oppfølging gjennom Ytre miljøplan i henhold til det. Forurensningsloven, vannressursloven, vannforskriften og drikkevannsforskriften legges til grunn for arbeidet. Vi vil også vurdere å ta krav inn i reguleringsbestemmelsene i den grad det gis hjemmel for det i PBL. Dette ses også sammen med krav fra bedriften Alvøen Gamle Mølle vedr. Storavatnets bruk til vannforsyning for smolt- og settefiskanlegg og som drikkevann til næringsvirksomheter i Alvøen, jf merknad fra Alvøen Gamle Mølle.

Bergen kommune, Helsevernetaten, datert 20.02.2017

Helsevernetaten ser positivt på planforslaget, men påpeker behov for utredning av vegtrafikkstøy både på nytt friluftsområde og rundt nytt terminalområde. De peker også på ulemper i anleggsperioden i forhold til støv og støy. Og skriver til slutt at eventuelle boliger som ligger i gul eller rød sone for både støy og luftforurensning må ivaretas særskilt.

Kommentar Statens vegvesen

Statens vegvesen vil utrede vegtrafikkstøy og tilleggsstøy ifm kollektivterminalen på vanlig måte etter retningslinjer i T-1442 både i driftsperioden og i anleggsperioden. Planarbeidet skal avklare støy og støvforhold og beskrive avbøtende tiltak. Reguleringsbestemmelsene skal anføre at retningslinje T-1442 skal følges.

Bergen kommune, Vann- og avløpsetaten, datert 22.02.2017

VA-etaten skriver at det må utarbeides en VA-rammeplan for planområdet. VA-rammeplanen må tiltakshaver koordinere mot tilgrensende planområder og eksisterende VA-rammeplaner. Gjøres det endringer i dette reguleringsplanforslaget som påvirker dagens VA-rammeplaner må eksisterende VA-rammeplaner revideres. Omfang av endring vil avdekkes i løp av planprosessen. Tiltakshaver må varsle berørte eiendommer om eventuelle endringer i forhold til opprinnelige reguleringsplaner slik at blant annet VA-tiltakene kan koordineres av tiltakshaver.

De kommer videre med opplysninger om vann- og avløpsnett i området og krav til VA-rammeplan og vedlegger uttalelsene til VA-rammeplanen knyttet til reguleringsplan for rv 555 Sotrasambandet, Kolltveit-Storavatnet og VA kart.

Kommentar Statens vegvesen

Staten vegvesen legger VA-etatens uttalelse til grunn for videre arbeid med VA-rammeplan og VA-håndtering i reguleringsarbeidet. Det legges opp til samarbeid med VA-etaten i løpet av planprosessen.

Bergen brannvesen, datert 24.02.1017

De viser til ønsket om å innpasse ny brannstasjon i planområdet og skriver videre:
«Bergen brannvesen forutsetter at brannvesenets innsatsmuligheter blir ivaretatt under de ulike fasene av arbeidet. Videre forutsettes det at brannvesenet holdes løpende orientert vedrørende forhold som kan ha innvirkning på tilkomstmuligheter eller forhold som gjelder endring i kapasitet eller plassering av uttak for slokkevann.»

De viser til deres veileder «tilrettelegging for innsats» som er tilgjengelig på Bergen brannvesen sine internettsider.

Kommentar Statens vegvesen

Statens vegvesen vil vurdere ny brannstasjonstomt i planarbeidet og vil ha møter med Bergen brannvesen underveis i planprosessen. Der vil også tilkomstmuligheter og slokkevann bli diskutert. De vil også bli involvert i arbeidet med ROS-analyse.

NVE, datert 27.02.2017

NVE er generelt skeptisk til at vassdrag skal benyttes til deponering av overskuddsmasser. Dette er en problemstilling som stadig er tilbakevendene i vegsaker generelt, og særlig i og rundt Bergen.

De skriver videre:

«I samband med planhandsaminga må NVE vurdere utfyllingane i Storavatnet etter vassressurslova. For å få til ei koordinert handsaming må det gjerast greie for om det er knytt ålmenne interesser til vatnet, og korleis inngrepet påverkar desse ålmenne interessene. Som døme på ålmenne interesser kan nemnast fiskens frie gong, ålmann ferdsel, naturvern, biologisk mangfald, vitskapleg interesse, kultur og landskapsomsyn, jordvern, omsyn til flaum og skred osv. Det bør også gjerast greie for eventuelle avbøtande tiltak for å redusere konsekvensar for ålmenne interesser. Desse bør innarbeidast i plankart og føresegner.

Når ein no legg opp til å redusere vassarealet med 10% meiner vi at det må settast fokus på kva følgjer utfyllinga får for Storavatnet sin flaumdempande effekt, og om tiltaka kan gi auka flaum- og erosjonsproblem andre stader. I dette biletet må ein og ta omsyn til dei venta klimaendringane som venteleg vil gi hyppigare episodar med styrtregn, og difor hyppigare og større flaumar i små vassdrag. For alle vassdrag med nedslagsfelt mindre enn ca. 100 km² må ein rekne med minst 20 % auka flaumvassføring i løpet av dei neste 50 – 100 år. I tillegg vil urbanisering og stadig meir harde flater auke avrenninga til vassdraget.

Vi legg til grunn at tilrettelegging av gytebekk slik det er lagt opp til i gjeldande plan vert ført vidare i den nye planen.»

Kommentar Statens vegvesen

Til NVE sin innledende generelle kommentar, vil Statens vegvesen peke på at mye av nye samferdselsanlegg blir lagt i tunnel som følge av lokal topografi, rassikkerhetsforhold, forhold til eksisterende utbygde områder, behandling hos Planmyndigheten o.a. Det vil igjen si at det er stort behov for plassering av overskuddsmasser. Siden det ikke er laget noen samlet kommunal plan for områder der det kan fylles ut med overskuddsmasser, må man finne områder for deponering i nærheten av hvert anlegg som kan gi samfunnsmessig nytte. I denne prosessen er det vanskelig å unngå å berøre noen vassdrag.

Men for å begrense inngrepene og unngå skader på andre områder, har vegvesenet lagt opp til en planprosess der vi vil vurdere de tema som NVE nevner i sin uttalelse. Vi vil spesielt se på konsekvenser for Storavatnet ifm vannkvalitet, vannstrømninger, forhold til flomvassføring, vannmagasin i tørkeperioder m.m. Her legges krav fra NVE og Forurensningsloven, vannressursloven, vannforskriften og drikkevannsforskriften til grunn for arbeidet. Mulighet for å etablere gytebekk vil også bli vurdert.

Bymiljøetaten, datert 01.03.2017

Plangrensen

For å kunne vurdere sammenhengen i grønnstrukturen mer helhetlig, foreslår Bymiljøetaten at plangrensen justeres slik at planområdet også omfatter nordligste del av Peneset.

Utfylling form og størrelse

BME av den formening at fylling i bukten vest for dagens holmer ved Ørjebekk bør unngås eller minimeres i størst mulig grad. Dette for å ivareta et mest mulig åpent og upåvirket landskapsrom i vannets lengderetning nord-sør.

På østsiden av holmen – mot Loddefjord, kan fyllingen eventuelt vurderes utvidet mot sør. Et moment som taler for at hoveddel av fyllingen bør skje på østsiden av holmen ved Ørjebekk, er at utfyllingen der vil kunne knyttes mot eksisterende bebyggelse og kollektivknutepunkt. I østre del er strandlinjen også i større grad påvirket av tidligere veiutfylling.

Kollektivterminalen

Den viste plasseringen av kollektivterminalen vil medføre et meget kraftig landskapsinngrep. Det er viktig at inngrepet gjøres så begrenset som overhode mulig. Terminalens størrelse begrenses og trekkes nærmest mulig inn mot riksveien. De peker også på at berørt mark er av høy bonitet.

Sykkelveg Harafjellet

Kiplevatnet og dets nære omgivelser må holdes uberørt av de foreslåtte tiltak på vestsiden av Harafjellet. BME mener sykkel tunnelen bør trekkes så nær inn mot biltunnelen som mulig på Storavatnsiden, noe som i tillegg vil begrense omfanget av inngrep i naturlandskapet.

Annet

BME peker videre på at konsekvenser for hydrologi og vannkvalitet i Storavatnet må utredes og at det er viktig med høy støyvoll gjerne med kraftig vegetasjonsdekke mellom veganlegg og strandsone. I området med arealknapphet vil BME be tiltakshaver vurdere støyskjerming i form av vegetasjonsdekkete vegger som løsning. De mener også det er en forutsetning for å kunne gjennomføre et visst program på fyllingsflaten i etterkant av fyllingsarbeidene, at det tilrettelegges for sporadisk tilkomst med tyngre kjøretøy.

Bymiljøetatens anbefaling

BME vil ikke frarå planarbeid med sikte på omfattende utfylling i Storavatnet og bruk av utfylte arealer til natur- og rekreasjonsformål. De er imidlertid ikke ennå rede til å konkludere med hensyn til omfanget av utfyllingen og den fremtidige bruken av de utfylte arealer.

BME er innstilt på godt samarbeid videre for å finne løsninger på utfordringene planarbeidet står overfor.

De anbefaler at:

- Planområdet utvides til å omfatte også nordlige del av Peneset
- Landskapsrommet, med vannflate og strandlinje vest for holme ved Ørjebekk, forblir mest mulig uberørt av tiltaket
- Kollektivterminalen får et diskret og mest mulig begrenset omfang
- Sykkeltunnelen gjennom Harafjell trekkes nærmest mulig biltunnelen
- Det legges til rette for adkomst med tyngre kjøretøy til det fremtidig utfylte arealet.
- Hydrologiske forhold i Storavatnet må utredes

Kommentar Statens vegvesen

Statens vegvesen vil så langt det er mulig, forsøke å etterkomme Bymiljøetatens merknader. Men vi vil også peke på at BME sitt ønske om utvidelse av fyllingen mot sør og øst er i sterk

konflikt med ønsker fra beboerne i Tjønneveien borettslag, se punkt under de private merknadene. Beboerne ønsker heller mer utfylling vest for holmen dersom det først skal fylles ut. Eventuell utvidelse av plangrense, omfang og utforming må derfor vurderes videre.

Hydrologiske forhold i Storavatnet vil bli utredet.

Fylkesmannen i Hordaland, datert 06.03.2017

Fylkesmannen stiller seg positiv til planlegging for etablering av ny kollektivterminal lenger øst enn dagens lokalisering. De legger til grunn at ny utforming av kollektivterminal ikke forringer kollektivtransportens konkurransevne vis a vis privatbil. Det bør videre bestrebes på å minimere behovet for utspredning og minimalisere ulemper for naboer. Nødvendigheten av areal for kiss & ride bør vurderes ut i fra en nytte/kostnadsanalyse.

Når det gjelder utfylling i Storavatnet utover det vedtatt reguleringsplan krever, stiller de seg i utgangspunktet negativ. Storavatnet er et særlig verdifullt blågrønt område i denne delen av kommunen. Forutsetning for etablering av et større utfylt areal bør i så fall være at et slikt areal erstatter planer om en "naturpark" lenger sørøst i området.

En utfylling i Storavatnet vil kunne føre til spredning av partikler i vannet. Det må sikres at naturmiljøet i vannet og vannkvaliteten ikke blir negativt påvirket i særlig grad som følge av eventuell utfylling. De minner her om forpliktelser knyttet til vanddirektivet. Isolert sett er det positivt hvis det legges til rette for å etablere en bekk for oppgang av fisk.

Kommentarer Statens vegvesen

Behandling av overskuddsmasser er et vanskelig tema. Så lenge det ikke er tilrettelagt for større deponeringsområder i kommunene, må man i hvert prosjekt finne passende områder for dette. Det kreves omfattende utredninger av konsekvenser, tilrettelegging og tilgjengelig infrastruktur til frakt av massene uansett hvor man skal deponere massene. Dersom man skulle deponere i sjø, må man også finne passende kai der man kan overføre massene fra lastebil til lekter. Slike kaier finnes det ikke mange av – om noen – i Bergen vest området.

Frakt av masser over lange avstander er svært dyrt og transporten kan føre til økte støy- og støvulemper for de som bor og oppholder seg langs veien.

Etter en vurdering av mulige deponeringsmuligheter i nærområdet, valgte Statens vegvesen i samarbeid med Bergen kommune å starte opp regulering for deponering av overskuddsmasser i Storavatnet og heller bruke penger på å tilrettelegge utfyllingsområdet for friluftsliv og rekreasjon som kan komme samfunnet til gode.

Men for å begrense inngrepene og unngå skader på andre områder, har vegvesenet lagt opp til en planprosess der vi vil vurdere konsekvensene for landskap, naturmangfold, kulturmiljø, nærmiljø og friluftsliv, naturressurser mm som del av det videre planarbeidet. Vi vil spesielt se på konsekvenser for Storavatnet som vannressurs ifm vannkvalitet, vannstrømninger, forhold til flomvassføring, vannmagasin i tørkeperioder m.m. Her legges krav fra NVE og

forurensningsloven, vannressursloven, vannforskriften og drikkevannsforskriften til grunn for arbeidet. Mulighet for å etablere gytebekk vil også bli vurdert.

Dersom vi gjennom de utredninger som skal gjøres i planprosessen, ser at det blir store uheldige konsekvenser for Storavatnet som vannressurs, må vi vurdere fyllingsomfanget på nytt.

Statens vegvesen vil peke på at Bergen kommune må vurdere om planlagt utfylt område for ny grønnstruktur kan erstatte Vestparkenområdet. Det er ikke innenfor vår myndighet.

Hordaland fylkeskommune, todelt uttale – Fylkeskonservatoren datert 23.02.17 og Regionalavdelingen datert 04.04.2017

Fylkeskonservatoren opplyser at det er ikke kjente automatisk freda kulturminner eller andre verneverdige kulturminne innenfor planområdet. Men de ønsker å gjennomføre en befarings i planområdet for å se om det er nødvendig med arkeologisk undersøkelse etter §9 i kulturminnelova. Ellers ingen avgjørende merknader til saken. Bergen sjøfartsmuseum har heller ikke merknader til saken.

Uttalelsen fra HFK Regionalavdelingen viser generelt til aktuelle overordna regionale planer og påpeker spesielt at planarbeidet er tett knyttet til *Kommunedelplan for kollektivsystemet mot Bergen vest*. De vil presisere at framdrift for dette planarbeidet må bli gitt høy prioritet for at overordnede føringer for områderegeringsplanen, blir avklart så raskt som mulig.

De viser til Fylkesutvalgets vedtak i desember 2015 der de vedtok terminalplassering B ved Olsvikskjenet og skriver videre:

«Vi legg vekt på gode ferdselsårar mellom planlagt kollektivterminal og nærliggande bustadområder. Dette inkluderer tilkomst til gang- og sykkelvegnettet og mogleg tunnelportal for framtidig sykkelvegtunell gjennom Lyderhorn. Det er positivt at hovudsykkelruta er lagt til sørsida av veganlegget der traseen vil vere meir skjerma. Sykkelvegen vil også vere eit tilbod for rekreasjon og friluftsliv og betre tilkomsten til friluftsområda.

I det vidare planarbeidet vil vi særleg legge vekt på følgjande plantema:

Barn og unges interesser

Friluftsliv (regionale friluftsområde, <http://kart.ivist.no>)

Folkehelse

Samferdsel

Universell utforming»

Oppsummering

Hordaland fylkeskommune er positiv til planarbeidet. De ber om at innspillene deres blir tatt med i det vidare planarbeidet, og at de regionale planene og plantema som er lista opp over, blir innlemmet og lagt til grunn for planarbeidet. De minner om behovet for å se

planarbeidet med kollektivterminalen i sammenheng med *Kommunedelplan for kollektivsystem mot vest*.

Kommentar fra Statens vegvesen

Statens vegvesen tar uttalelsene fra Hordaland fylkeskommune til etterretning. Til orientering, kan nevnes at det var befaring med Fylkeskonservatorens folk og Svv sin arkeolog 29.03.2017. De fant ingen kulturminner og funnpotensialet i området ble generelt sett vurdert å være lite.

Private merknader fra grunneiere, naboer og andre

Grunneiere – forhold til utfylling i Storavatnet og utbygging på Harafjellet og Peneset

Fabian E. Stang på vegne av Alvøen Gård, Harafjellet Utvikling og Alvøen Eiendommer AS, datert 01.03.2017

Han skriver at en utfylling i Storavatnet, på den måte og omfang som er skissert i oppstartsvarslet, må sees i sammenheng med Bergen kommunes «satsingsområde» på området rundt Storavatnet som grøntområde. En større utfylling vil kunne gi en mer attraktiv turvei med forbedret arrondering mellom Loddefjord og Alvøen Idrettspark. Planer om broer over Storevann må utgå. Grunneier av 130/28, ønsker ikke opparbeidelse av et gjennomgående veinett rundt Storavatnet, eller krysningspunkt over vannflater og øyer. Dette vil komme i direkte konflikt med aktiv næringsdrift (beite for husdyr og skogbruk) og ikke minst vår egen helhetlige naturforvaltning

Han skriver videre at:

«Hvis man fra Bergen kommune sin side ikke evner å se helheten i dette området av Bergen så vil vi ha sterke innsigelser til den foreslåtte utfyllingen. Da vil vi be om at det kun fylles ut for å ivareta nødvendige gang- og sykkelbehov knyttet til veiprojektet og kolektivterminal, samt støyskjerming i form av terrengutforming, også i nordvestenden av Storevann. Utover det ønskes ingen ytterligere utfylling hvis det ikke blir en helhetlig løsning for området.»

Han forventer også at boligområde B37 videreføres i kommuneplanens arealdel som skal på høring i nærmeste fremtid som en helhetlig del av området. Han viser til at området B37 har vært arbeidet med lenge og at Klima- og Miljøverndepartementet mente B37 var et riktig område for boligutvikling og at man ønsket bebyggelse her. Siden den tid har det ikke vært mulig å gå i gang med utvikling av B37 på grunn av nødvendige avklaringer knyttet til nytt Sotrasamband. Se for øvrig merknad fra OPUS ang. boligområde B37.

Han gjør avslutningsvis oppmerksom på at Alvøen Eiendommer er rettighetshaver til vannet i Storavatnet og denne retten leies av Alvøen Gamle Mølle (AGM), ref. merknad fra AGM. De er være like opptatt av at vannkvaliteten i Storavatnet opprettholdes som det AGM er.

Hendrik Fasmer jr. på vegne av Alvøen Gamle Mølle AS, datert 28.02.2017

Han opplyser innledningsvis litt om Alvøens Gamle Mølle (AGM) sin virksomhet. Oppdrett av laksesmolt er en sentral del som får vann til anlegget fra vassdraget Småvatnet/Storavatnet.

Han opplyser også at vanntilførselen benyttes som drikkevann av de øvrige næringsvirksomheter i Alvøen inkl. gården og ridestallen, rundt 95 personer.

Han skriver videre:

«AGM er bekymret over mulige konsekvenser av den foreliggende plan om utfylling og reduksjon av ca 10% av vannarealet i Storevann av følgende årsaker:

- 1. Storevann benyttes som magasin for Småvann, og magasinet holdes til HRV, høyeste regulerte vannstand, så lenge som mulig før det blir ført ned til Småvann via tappeventil. Når vannstand når HRV vil overvann bli tilført Småvann via et overløp. Tapping skjer etter lengre tørke og når vannstand i Småvann nærmer seg et kritisk punkt. En 10% reduksjon av magasinkapasiteten i Storevann kan derfor slå svært uheldig ut. I verste fall må tiltak settes i gang som innebærer flytting av biomassen i smoltanlegget. Dette må utredes.*
- 2. En utfylling av den dimensjon som ligger i planen (ca 1 mill. m³ fylling) må dokumenteres og konsekvens utredes grundig i forhold til vannkvalitet og hydrologi. Vannkvaliteten og fravær av enhver form for forurensing er kritisk for oppdrett av fisk. AGM er bundet til avtale med oppdretter om å levere vann i tilstrekkelig mengde og kvalitet.*
- 3. Da vannet benyttes som drikkevann er det viktig at vannkvalitet ikke forringes.*

I verste fall vil oppdrettsvirksomheten måtte avsluttes som følge av forurensing i forbindelse med utfyllingen, eller som følge av de varige virkningene av utfyllingen. AGM har ansvaret for både vannmengden og vannkvaliteten i vassdraget. AGM ønsker derfor primært ikke en utfylling som beskrevet. Dersom utfylling likevel vurderes, må konsekvensene grundig avklares i en konsekvensutredning, og det må avklares konkret hvilke tiltak som kan gjennomføres for å få avgrenset negative virkninger.»

Hendrik Fasmer sr. på vegne av Sameiet Loddefjord Hetlevik, datert 01.03.2017

Han skriver at planområdet omfatter en betydelig del av deres eiendom gnr. 124 bnr. 1 i nordre og østre del av Storevann. Området grenser også tett opp til den del av eiendommen som kalles Peneset.

I forbindelse med reguleringen av Vestparken, fattet bystyret den 29.11.2010 vedtak om at byrådet aktivt skulle vurdere om hele eller deler av Peneset kunne bli lagt ut til boligbebyggelse i kommuneplanens arealdel, noe som ble fulgt opp i den etterfølgende rulleringen av kommuneplanens arealdel der det ble konkludert med at området skulle tas opp i en fremtidig områderegulering.

Sameiet forfølger aktivt ønsket om en områdeplan. Det er derfor viktig at Statens Vegvesens ønsker om en utfylling i Storevannet, ses i sammenheng med den øvrige mulige utnyttelsen av arealene langs vannet, og da særlig utnyttelse til bolig på deler av Peneset. I den forbindelse er følgende punkter særlig viktige:

1. Sameiet er bekymret over hvilke miljømessige konsekvenser en utfylling av den større som ligger i planen vil få for naboområdet. Det tenkes her spesielt på vannkvalitet, evt. lukt fra grunnen, stillestående vann, o.l. Generelt sett ønskes ikke en slik utfylling.
2. Det er nødvendig å få redegjort for hvilke konsekvenser en utfylling vil få for å få gjennomført en områdeplan som nevnt over.
3. I det videre planarbeidet må det tas høyde for, og tilrettelegges for, en videre utvikling av arealene på Peneset.
4. I det videre planarbeidet er det også nødvendig at grensene mellom eiendommene i området som planlegges utfyllt, klargjøres.

Grunneierne vil motsette seg en utfylling uten en forutgående konsekvensutredning.

Han viser også til uttalelsene fra Alvøen Eiendommer AS og støtter uttalelsene der.

Det bes om at kommunen og Statens Vegvesen legger opp til en prosess som sikrer sameiet sine muligheter for medvirkning i planprosessen som grunneiere, herunder at sameiet blir invitert til møter for å diskutere arealbruk både innenfor planområdet og den videre utviklingen av tilstøtende arealer.

Opus Bergen på vegne av Constructa Entreprenør AS og Harafjellet Utvikling AS, datert 23.02.2017.

Merknaden omhandler konsekvenser reguleringsplanen får for felt B37 på Harafjellet. Det vises også til uttalelse fra Harafjellet Utvikling AS / Alvøen Eiendommer AS / Alvøen Gård.

Utviklerne av B37 positiv til at gang/sykkeltilbud og at kollektivsatsningen styrkes i området. Et effektivt kollektivknutepunkt og bybanestopp i området er i tråd med en videreutvikling av boligformål på Harafjellet.

Dei ber om at Statens vegvesen i sitt arbeid med områdeplan for Storavatnet ikke må komme i direkte eller indirekte konflikt med arealer satt av til boligformål på Harafjellet, her nevnes særlig tunnelinnslaget til gang- og sykkel tunnel på vestsiden av Harafjellet. Det må videre legges til grunn at nye gang- og sykkelstier og tilkomst til ny kollektivterminal tar høyde for fremtidig boligutvikling i området, med mulighet for tilkobling for fremtidige beboere på Harafjellet.

Dette kan løses gjennom god dialog i den videre prosessen med de to reguleringsplanene. Som hovedgrunneier og som utvikler av området ber de om informasjon.

*Kommentarer fra Statens vegvesen til merknader fra grunneiere
Statens vegvesen merker seg at grunneierne og rettighetshaverne til Storavatnet og området rundt, i utgangspunktet ikke ønsker planlagt utfylling av det omfanget som var vist i forbindelse med planoppstart.*

De ønsker at hele området ses i sammenheng i en samlet områdeplan der Vestparken og først og fremst de planlagt gangbroene øst-vest samt et boligfelt på Peneset ses i sammenheng med vår plan for utfylling og grønnstruktur. Fylkesmannen nevnte også en samlet vurdering av Storavatnområdet i sin uttalelse. Dette er en kommunal plansak som Statens vegvesen ikke kan avgjøre. En samlet områdeplan for hele Storavatnet er en omfattende sak som Bergen kommune må vurdere. Dersom det blir krav om en samlet plan for hele området, vil det medføre vesentlige forsinkelser av vårt planarbeid og Statens vegvesen må vurdere oppmeldt reguleringsarbeid på nytt. Det foreligger en vedtatt reguleringsplan som uansett vil sikre utbygging av ny Rv 555 Sotrasambandet, men der en må regne med en vesentlig økning i kostnader pga at overskuddsmassene må kjøres til CCB på Ågotnes der vi har avtale om mulig utfylling. For øvrig vises det til SvV sine kommentarer til uttalelse fra Fylkesmannen vedr. bakgrunn for plassering av overskuddsmasser.

For å begrense inngrepene og unngå skader på andre områder, har vegvesenet lagt opp til en planprosess der vi vil vurdere konsekvensene for landskap, naturmangfold, kulturmiljø, nærmiljø og friluftsliv, naturressurser mm som del av det videre planarbeidet. Vi vil spesielt se på konsekvenser for Storavatnet som vannressurs ifm vannkvalitet, vannstrømninger og hydrologi, forhold til flomvassføring, vannmagasin i tørkeperioder m.m. Her legges krav fra NVE og Forurensningsloven, vannressursloven, vannforskriften og drikkevannsforskriften til grunn for arbeidet. Dersom vi gjennom de utredninger som skal gjøres i planprosessen, ser at det blir store uheldige konsekvenser for Storavatnet som vannressurs, må vi vurdere fyllingsomfanget på nytt.

Utbygging av Harafjellet innenfor B37 har Statens vegvesen heller ikke noe myndighet til å si noe om. Men vi mener vi skal kunne tilpasse planlagt hovedsykkelveg slik at inngrepene i det utbyggingsområdet som er vist i gjeldende kommuneplan, blir minimale.

Merknader fra tilgrensende borettslag og beboere

Tjønneveien borettslag, datert 21.02.2017

De har utarbeidet en omfattende uttalelse som er todelt.

Ny kollektivterminal

De ønsker ikke ny kollektivterminal ved Olsvikskjenet og begrunner det med økt støybelastning. Ny terminal vil ligge på samme høydenivå som bebyggelsen og de mener at støyen fra terminalen vil komme på østsiden av terrasseblokken der de har soverommene sine.

De ønsker støyanalyser og oversikt over hvilke støyreducerende tiltak som er aktuelle og hvilke grenseverdier som legges til grunn.

De mener det er en dårlig løsning å legge ny kollektivterminal til nytt aktuelt sted uten å tilrettelegge for parkering for brukere av kollektivtransporten.

Ønsker ikke brannstasjon der dagens terminal ligger. Mener det vil medføre ytterligere støybelastning og forstyrrelser i området.

Tjønneveien BL mener disse argumenter må legges til grunn før valg blir tatt.

Grønnstruktur og utfylling av Storavatnet

Tjønneveien BL skriver følgende til dette punktet:

- *«Vårt borettslag ønsker ikke den foreslåtte utfylling på grunn av den støy dette vil påføre beboere i Tjønneveien borettslag, på en negativ måte, både under utfyllingen (hele anleggs perioden) og i etter tid. Dette i tillegg til at det kommer ny Rv 555 med dertil økning av støy forbi Tjønneveien borettslag.*
- *Tjønneveien borettslag påpekte at vi blant annet vil miste den utsikten mot vannet og nærheten til vannet som de har i dag. Vi synes foreslått området er for stort og dominerende.*
- *Eksisterende holme i vest må bevares i den nye utfyllingen.*
- *Ber om en saklig vurdering på om overskuddsmasser kan deponeres andre steder slik at det ikke fylles ut opptil 70 –90 daa, men avgrensar dette til et minimum av det som må utfylles på grunn av vei trase.*
- *Tjønneveien borettslag ønsket ikke anlegg/aktiviteter som forårsaker høy støy på planlagt utfylt område.*
- *Statens Vegvesen må kartlegge behovet for parkeringsplasser for aktivitetsområdet samt bosshenting/toalett/belysning. Viktighet av at området har en lett tilgjengelig parkering selv om området får god tilkomst fra kollektivtransport og gang/sykkelvegnett. Tjønneveien borettslag er bekymret for at det ble mye tilfeldig parkering i borettslaget dersom det ikke legges til rette for skikkelig parkering tilknyttet aktivitetsområdet. Tjønneveien borettslag har store utfordringer med dette i dag, noe som medfører manglende parkeringsplasser for våre egne beboere og deres gjester/besøkende.*
- *Tjønneveien ønsker også å vite om det er foretatt en sikkerhetsvurdering av ferdsel i og rundt Storavatnet etter er tenkt utfylling. Slik terrenget er i dag avgrensas dette naturlig men vil gi en lettere tilgang etter utfylling.*
- *Tjønneveien borettslag ønsker at Statens Vegvesen vurder og kartlegger mulighet for å fylle ut overskuddsmasse på vestsiden av området ved Storavatnet i stedet for å fylle ut mot Tjønneveien borettslag.*
- *Det må ikke tilrettelegges for organisert idrett på området da dette vil medføre betydelig økt støynivå.»*

Avslutningsvis lister de opp hvilke uorganiserte aktiviteter de kan se for seg dersom det blir utfylling; som badestrand, parkområde med benker og bord for opphold, soling, grilling, toalett og avfallhåndtering og belysning drevet av Bergen kommune, ulike aktivitetsområder for lek og trim som ikke medfører støy i vesentlig grad.

Familien Tangen Ytrestøyl i Tjønneveien BL, datert 24.02.2017

Merknaden kommenterer mye av det samme som Tjønneveien borettslag. Men de kommer også med tilleggskommentarer:

Ny kollektivterminal

Kommenterer manglende parkering ved den nye terminalen og er bekymret for mye ekstern parkering på Tjønneveiens parkeringsplasser. Det er et reelt problem i dag, skriver de. Det er kaos ved Vestkanten bussterminal i dag sier de og frykter at det blir det samme i Olsvikssjenet. Synes ikke tidbesparing for busser og passasjerer skal gå ut over beboerne i Tjønneveien BL som er hardt belastet fra før.

Ny brannstasjon

Stiller spørsmål om behov for å flytte Laksevåg brannstasjon og peker på ekstra støybelastning med sirener og utrykning.

Utfylling / grønnstruktur i Storavatnet

At området blir oppgradert med gangvei, sykkelsti, en liten strand og benker ser de som positivt. Men å fylle igjen store deler av vannet med all masse i fra veiprojektet fra Sotrabroen til Storavatnet, er ingen berikelse for lokalbefolkningen. Et parkanlegg som er et rekreasjonssted for de fleste fra 0 til 100 år, der en har samspill mellom generasjonene i hverdag og helg. Dette kaller de positivt.

De kommenterer også behov for støyskjerming av boliger og uteareal.

De konkluderer med:

«Ikke fyll mer igjen av Storavatnet enn det er høyst nødvendig i denne sammenhengen. Og prioriter utfylling av vatnet mot Alvøskogen side. Vi vil ikke at det skal bli lettere tilgang av uønskete personer til miljøet vår verken dag eller natt. Tenk på de neste generasjonene etter oss.»

Jan Ove Nylund, Klasatjønneveien 25, datert 25.02.2017

Han er sterkt imot foreslått utfylling og er redd for at foreslått utfylling og grønnstruktur vil tiltrekke seg uønskede klientell til området. Han er også redd for støy og støv i anleggsperioden vil være skadelig for hans helse og mener det blir verdiforringelse av rekkehuset. Han mener at det beste er om Vegvesenet innløser rekkehuset dersom det blir utfylling.

Kommentarer fra Statens vegvesen til merknadene fra tilgrensende borettslag og beboere

Kollektivterminal

Både Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune har vedtatt at ny kollektivterminal skal lokaliseres ved Olsvikssjenet. Dette har dannet grunnlag for vårt planarbeid. For å få den tilsiktede byttefunksjonen for nord-sørgående og øst-vestgående bussruter er det mest effektivt at terminalen ligger så nær Olsvikkrysset som mulig.

For å redusere støybelastningen for beboerne rundt den planlagte terminalen, vil Statens vegvesen se på den totale støybelastningen både fra biltrafikk og kollektivterminal og finne fram til de mest effektive støyskjermende tiltakene, herunder tiltak som kan redusere støyrefleksjonen fra fjellskjæringen bak planlagt terminal.

Statens vegvesen er enig i at det er vanskelig å få etablert innfartsparkering inntil ny kollektivterminal. I det videre planarbeidet vil vi vurdere løsninger for å etablere innfartsparkering i område ved dagens kollektivterminal som kan betjenes av Askøybussene og/eller lokalbussene.

Utfyllingsområde/grønnstruktur

Det vises til Svv sine kommentarer til uttalelse fra Fylkesmannen vedr. bakgrunn for plassering av overskuddsmasser.

For å begrense inngrepene og unngå skader på andre områder, har vegvesenet lagt opp til en planprosess der vi vil vurdere konsekvensene for landskap, naturmangfold, kulturmiljø, nærmiljø og friluftsliv, naturressurser mm som del av det videre planarbeidet. Vi vil spesielt se på konsekvenser for Storavatnet som vannressurs ifm vannkvalitet, vannstrømninger og hydrologi, forhold til flomvassføring, vannmagasin i tørkeperioder m.m. Her legges krav fra NVE og Forurensningsloven, vannressursloven, vannforskriften og drikkevannsforskriften til grunn for arbeidet. Dersom vi gjennom de utredninger som skal gjøres i planprosessen, ser at det blir store uheldige konsekvenser for Storavatnet som vannressurs, må vi vurdere fyllingsomfanget på nytt.

Eksisterende holme tas vare på og Ørjebekken videreføres i åpen bekk som del av den planlagte utfyllingen.

Løsning for parkering, bosshenting, belysning m.m. blir en del av planarbeidet. Området blir i utgangspunktet kun tilrettelagt for uorganisert idrett, lek og opphold. Det er en forutsetning at det meste av eksisterende skråning og skogområde mellom Tjønneveien BL og Storavatnet blir beholdt som i dag.

Tomt for brannstasjon

I forbindelse med planoppstart, ber Kommunaldirektøren om at tomt for brannstasjon innarbeides i det forestående planarbeidet, slik at dette er en av rammebetingelsene for vårt planarbeid.

Brøndalen borettslag, datert 20.02.2017

Brøndalen borettslag stiller seg kritisk til sprengningsarbeid så tett opp til borettslaget tomtegrense, og ønsker en konsekvensutmåling før arbeide starter, samt en SJA. (Sikker Jobb Analyse). Det må også sett opp rystelsesmålere i boenhetene nærmest arbeidsområdet. (Rystelsesmålere bør settes ved følgende adresser Brøndalen 44, Brøndalsåsen 34 og 50, samt brøndalsåsen 33,35,31 og 27)

De ønsker også en måling av db angående støy fra riksvei 555 slik det er i dag, og nye målinger når arbeidet er ferdigstilt. Og ytterligere ønsker vi støyskjerming fra vei, hvis støynivået overstiger grensenivå.

Kommentarer fra Statens vegvesen

Forhold til sprenging og rystelser tas opp i innledende arbeid i anleggsperioden der Statens vegvesen eller deres entreprenør vurderer utsatt bebyggelse, og det er en prosess på for- og etterundersøkelser av utsatt bebyggelse etter gjeldende lover og regler. Dette temaet vil ikke være del av reguleringsaken, men tas opp i gjennomføringsfasen.

Det gjøres på generelt grunnlag ikke målinger av vegtrafikkstøy, men beregninger. Dette har mange årsaker. For det første omhandler regelverkene årsgjennomsnittet gjennomsnittstøy i en fremtidig, framskrevet trafikk situasjon. Dette kan naturligvis ikke måles direkte. For det andre vil en måling kunne forstyrres av andre støykilder enn de relevante. For det tredje vil en måling bare si oss noe om situasjonen i målepunktet; for å finne støyen alle andre steder enn mikrofonplasseringen må man beregne basert på målingen. Da gir det lavere usikkerhet å kun gjøre beregninger.

Planarbeidet vil inkludere støyberegninger og vurdering av aktuelle støyskjermingstiltak i samsvar med retningslinjer i T-1442 både i driftsperioden og i anleggsperioden.

Sameiet Storavatnet Terrasse, datert 01.02.2017

De kommer med innspill om å nytte noe av overskuddsmassene til å få etablert gangvei rundt Klasatjønnen. De skriver at vannet ligger skjermet i alle retninger og vil med noen utplasserte benker bli et populært område for strøkets beboere og andre. De skriver videre at «det er poeng at vi som bor her og får belastningen med anlegg og trafikk på denne måte kan få noe tilbake, kall det gjerne "plaster på såret". Vi vil presisere at det er viktig at dette gjøres slik at det ikke er snakk om en utfylling, men at det kun er området langs bredden av tjernet som berøres.»

Kommentar fra Statens vegvesen

Statens vegvesen ønsker i prinsippet ikke å berøre Klasatjønnen, men det kan bli behov for mindre inngrep i strandsonen på nordvestsiden ifm etablering av g/s vegnett i området som tilfredsstillende krav til universell utforming og stigningsforhold.

Etablering av en gangsti rundt tjernet medfører inngrep i strandsonen som går bredere enn selve stien. Grunnforholdene er også usikre i området. Planlegging av en slik sti medfører også utvidelse av planområdet og kan være konfliktyllet i forhold til andre naboer. Statens vegvesen ønsker ikke å endre plangrense i dette området. Vi håper snarere å snevre berørt område inn i endelig reguleringsforslag.

Norconsult på vegne av Florvaag Bolig AS og Konseptbygg AS, datert 24.02.2017

De jobber med utarbeiding av reguleringsplan for boligbygging i Fagerdalen og peker på at ny kollektivterminal vil komme ca 800 – 1000 m lengre unna boligfeltet i Fagerdalen enn dagens terminal ved Storavatnkrysset. De skriver videre:

«Både Fagerdalenplanen og planen for kollektivterminalen mm skal være med på å lage gode gang/sykkelsystem for området. Vår tilbakemelding til oppstarten er at planarbeidet også må ivareta hensynet til den kommende bebyggelsen i Fagerdalen, når den nye kollektivterminalen skal plasseres og det nye gang/sykkelsystemet skal utformes.»

Kommentar fra Statens vegvesen

Statens vegvesen er enig i at ny kollektivterminal blir liggende lengre unna planlagt utbygging i Fagerdalen enn dagens terminal. Det blir lengre å gå for folk som bor langs Askøyvegen og vest for Askøyvegen, men mer sentralt i forhold til deler av Olsvik, gamle Kjøkkelvikei og områdene sør for rv 555. I dette valget er det bussrutestruktur og best mulig byttepunkt som har hatt størst betydning i Fylkeskommunens og Bergen kommune sitt valg av terminallokalisering.

Naturlige ganglinjer fra Fagerdalen boligfelt vil være på g/s veg langs lokalvegnettet enten nede i dalen eller via Brønnaldalenområdet. Det er bare planlagt ny gangforbindelse over rv 555 mot sør for å gi Vadmyra-/Klasatjønn-/nordre del av Loddefjordområdet god forbindelse til ny terminal.

Svein Johannesen og Åse Karin Spjeld, grunneiere i Ørjebekk, datert 22.02.2017

De skriver at deres eiendommer er helt eller delvis berørt av planene og ligger i kryssområdet ved Storavatnet og er med i Bergen kommune arealplan som IKL 14 / bolig. De vil få sine eiendommer redusert som en følge av utbygging av rv 555 Sotrasambandet.

De skriver videre:

«Våre kommentarer og innspill til ny Områderegulering er at ved nye tomtegrenser må det tilrettelegges for den samme infrastruktur til de nye eiendomsgrenser på en slik måte at våre eiendommer som gjenstår ikke blir avskåret for ankomst og tilknytning for framtidig utbygging. Regulering av Storavannområdet gjør at området blir vesentlig endret og vil få direkte betydning og innvirkning på våre eiendommer, uavhengig av hvor mye som blir ervervet til Sotrasambandet.»

Kommentar fra Statens vegvesen

I det videre planarbeidet vil det bli tatt hensyn til mulig framtidig tilknytning for de aktuelle eiendommene.

Asbjørn Låstad, Kjøkkelvikeien 5, datert 20.02.2017

Han lurer på om planarbeidet vil berøre han eller ikke. Han peker på eventuelle rystelsesskader på eiendommen/bolig dersom det blir sprenging i nærheten av hans eiendom og evt. innløsning dersom ulempene blir for store.

Kommentar fra Statens vegvesen

Den aktuelle eiendommen ligger utenfor berørt område i denne reguleringsplanen. Selve busstunnelen og g/s tunnelen tas ikke med i dette planområdet, men vil bli avklart i egen reguleringsplan lenger fram i tid etter at KDP for kollektivløsning mot vest er vedtatt.

Vidar Sætre, Åstveit, datert 25.02.17

Sætre kommer med løsningsforslag til kollektivterminal på lokk over motorvegen, plassering av tunnelportal for busstunnel under Lyderhorn m.m.

Kommentar fra Statens vegvesen.

Løsning med kollektivterminal på lokk over rv 555 er vurdert tidligere av Statens vegvesen både i forbindelse med reguleringsarbeidet for rv 555 Sotrasambandet og på nytt i forprosjekt for ny kollektivterminal i Storavatnområdet. Det har vist seg at en slik løsning er umulig å få til med gjeldende krav til lenger på av- og påkjøringsramper, trafiksikkerhet og trafikkavvikling i forhold til krysset ved Storavatnet og Olsvikkrysset og behov for feltskifte for de som skal av og kommer på i de to kryssene.

Øistein Paulsen, datert 18.02.17

Paulsen har tatt kontakt med Fylkesmannen vedr. deponering av overskuddsmasser i sjø.

Fylkesmannen skriver følgende i sitt svar:

«Vi viser til din henvendelse 25.01.2017 angående uttalelse om håndtering av overskuddsmasser fra Sotrasambandet. Jeg kjenner ikke til at vi har gitt en uttalelse som kan tolkes slik du gjør. Generelt mener fylkesmannen at overskuddsmasser fra ulike samferdselsprosjekter bør håndteres på en best mulig samfunnsganglig måte. Dumping i sjø eller vann bør være siste utvei. Om dumping bør skje i vann eller sjø vil avhenge av en konkret vurdering i den enkelte sak.»

Paulsen mener derfor at massene bør deponeres i Byfjorden – ikke Storavatnet.

Kommentar fra Statens vegvesen

Vi viser til våre kommentarer til Fylkesmannens uttalelse.

Elisabeth F. Høye, datert 23.02.17

Hun ønsker seg en bro som gjør at de i Godvik ikke må stå i kø til Askøy/Sotra når de skal hjem i rushtiden.

Kommentar fra Statens vegvesen

Planlagt veganlegg i Storavatn/Ørjebekkområdet i vedtatt reguleringsplan for Rv 555 Sotrasambandet vil avhjelpe situasjonen både for hovedvegtrafikken og for lokaltrafikken. Det blir bedre flyt på hovedvegene og nytt planskilt kryss mellom lokaltrafikk og hovedvegtrafikk i Ørjebekkområdet.

Knut Johnny Skaar, datert 20.02.17

Knut Skaar eier eiendommen 123/147 og 123/428 som ligger nær mulig sykkel tunnelportal for sykkel tunnel under Lyderhorn som var vist i vedlagte skisser til oppstartmelding. Han er redd for skader på sin eiendom og kommer med forslag til alternativ løsning for gang/sykeltrasé.

Han ønsker også 2 nye tunneler med bussfelt og bilfelt gjennom Lyderhorn for å møte framtidig trafikkøkning.

Kommentar fra Statens vegvesen

Statens vegvesen viser til vedtatt KDP for vegsystemet på strekningen Storevatnet – Liavatnet der man har vedtatt å la biltrafikken nytte dagens rv 555 og bygge ny busstunnel retning Liavatnet/Lianakken. Denne planen danner grunnlag for vår planlegging.

Det pågår et arbeid med kommunedelplan for kollektivløsninger mot vest. I det arbeidet blir det vurdert mange mulige løsninger for både bybane og bussforbindelser mot Bergen vest. Framtidig løsning for buss og bybane retning Bergen sentrum er foreløpig svært usikker. Det vil si at løsning for mulig sykkel tunnel langs framtidig busstunnel også er usikker.

Svv vil derfor anbefale at vi ikke tar med mulig g/s bru over Rv 555 mot evt. framtidig sykkel tunnelportal eller portalplassering i dette reguleringsarbeidet. Vi avslutter planområdet i området der ny hovedsykkelveg kan kobles inn på dagens g/s veganlegg langs Lyderhornvegen.

Det vil igjen si at Knut Johnny Skaar sin eiendom ikke blir berørt av denne reguleringsplanen. Som han skriver, det finnes flere alternative måter å løse framtidig sykkel tunnel på. Og det er lettere å se løsninger når vi vet mer om løsning for buss og bybane.